

EXTRAKT UR
EN FRAMTIDA
HISTORIA

BRYT
NINGES
TIDER

EXTRACTS
FROM A FUTURE
HISTORY

SAMTLIGA VERK ÄR PRODUCERADE AV STATENS KONSTRÅD FÖRUTOM:

the ideal (v.02) och *colocation, time displacement* av Yuri Pattison är utställda med tillstånd av konstnären; Helga Maria Klosterfelde, Berlin; mother's tankstation limited, Dublin; Labor, Mexico City.

colocation, time displacement producerades ursprungligen till *Temporary Arts Project* (TAP) Southend, UK för *Migrating Origins*, ett projekt sammanställt av av Warren Harper och James Ravinet. Tack till Bahnhof AB & The John Titor Foundation.

the ideal (v.02) producerades ursprungligen till *British Art Show 8*, visas igen med stöd av Bielefelder Kunstverein & Kunstverein Nürnberg.

Vattenfalls Tavla av Eva-Stina Sandling ingår i Vattenfall AB:s konstsamling. *Mormor tvättar mamma tittar på* och *Mormors händer* är en del av Jokkmokks kommuns konstsamling. Sandlings verk är utställda med tillstånd av konstnären och övriga långgivare.

ALL WORKS COMMISSIONED AND PRODUCED BY PUBLIC ART AGENCY SWEDEN APART FROM:

the ideal (v.02) and *colocation, time displacement* by Yuri Pattison are exhibited courtesy of the artist; Helga Maria Klosterfelde, Berlin; mother's tankstation limited, Dublin; Labor, Mexico City.

colocation, time displacement was originally commissioned by *Temporary Arts Project* (TAP) Southend, UK for *Migrating Origins*, a project curated by Warren Harper and James Ravinet. With thanks to Bahnhof AB, Sweden & the John Titor Foundation.

the ideal (v.02) was originally commissioned by *British Art Show 8*, this iteration was developed with the support of Bielefelder Kunstverein & Kunstverein Nürnberg.

Vattenfalls Tavla by Eva-Stina Sandling is in the collection of Vattenfall AB. *Mormor tvättar mamma tittar på* and *Mormors händer* are in the collection of Jokkmokks kommun. Sandling's works are exhibited courtesy of the artist and the lenders.

EXTRAKT UR
EN FRAMTIDA
HISTORIA

EXTRACTS
FROM A FUTURE
HISTORY

UNDER TVÅ VECKOR i slutet av november möts Luleåborna av konst på olika offentliga platser i staden. Med "utvinning" som huvudtema gör utställningen en svindlande resa i järnmalmens och datatrafikens spår.

UTSTÄLLNINGEN ÄR DEN AVSLUTANDE DELEN i Statens konstråds serie *Industrisamhälle i förändring* som sedan 2015 ägt rum på olika platser i landet. Utgångspunkten för temat i Luleå är "utvinning" och hur denna värdeskapande aktivitet utvecklats från gruvdrift till dataanalys. Gruvdriften och det osynliga flödet av data har mer gemensamt än många tror. Både datanätverken och basindustrierna är beroende av enorma mängder energi, och tillverkningen av datorernas hårdvara sker med metaller som utvinns genom gruvdrift. I takt med att vår egen planet töms på resurser siktar industrin mot andra himlakroppar för framtida gruvprospektering. Utvinningen

OVER TWO WEEKS at the end of November, residents of Luleå will encounter art in public spaces around the city. With "extraction" as a main theme, the exhibition takes a dizzying journey in the footprints of iron ore and internet data traffic.

THE EXHIBITION IS THE FINAL SEGMENT of Public Art Agency Sweden's *Industrial Society in Transition*, which has taken place in different parts of the country since 2015. In Luleå, the thematic starting point is "extraction" and how this value-creating activity has developed from mining to data analysis. The materiality of mineral mining and the invisible data streams of the digital age have more in common than one might think. Both data networks and heavy industry are dependent on enormous amounts of energy, and the production of computer hardware involves metals that are extracted via mining. As our own planet is drained of its resources, the industry looks toward other

flyttar också in i våra egna kroppar och sociala nätverk. Den stora mängden data vi lämnar efter oss på nätet återanvänds av kommersiella företag och de mest intima aspekterna av våra liv blir till handelsvaror. Skapar den tekniska utvecklingen nya förutsättningar för liv eller kommer jorden och människan till slut att utarmas?

RAQS MEDIA COLLECTIVE (New Delhi), **LISA TAN** (Stockholm) och **ANJA ÖRN**, **TOMAS ÖRN** och **FANNY CARINAS-DOTTER** (Luleå/Umeå) producerar nya verk som tar avstamp i Luleås och Norrbottens specifika historia. **YURI PATTISON** (London) och **EVA STINA SANDLING** (Vuollerim) lånar ut verk som på olika sätt blir till reflektioner över samhällsutvecklingen.

Curator: **LISA ROSENDAHL**

celestial bodies for future mining prospects. The enormous amount of data we leave behind on the internet is reused by commercial businesses, and the most intimate aspects of our lives become commodities. Does technological development create new opportunities for life or will the earth and humankind gradually be reduced to a state of impoverishment?

RAQS MEDIA COLLECTIVE (New Delhi), **LISA TAN** (Stockholm) and **ANJA ÖRN**, **TOMAS ÖRN** and **FANNY CARINASDOTTER** (Luleå/Umeå) are producing new works that use the specific histories of Luleå and Norrbotten as a starting point. **YURI PATTISON** (London) and **EVA STINA SANDLING** (Porsi) are exhibiting existing artworks that in different ways connect to the overall theme of the project.

Curator: **LISA ROSENDAHL**

STORGATAN

THE IDEAL (V. 0.2)
INSTALLATION (2015)

YURI PATTISON

ATT ANVÄNDA LANDSKAP
INSTALLATION (2016–17)

ANJA ÖRN, TOMAS ÖRN &
FANNY CARINASDOTTER

ÖPPETTIDER
Måndag–lördag:
11.00–19.00

OPENING HOURS
Monday–Saturday:
11.00–19.00

I TVÅ CONTAINRAR placerade där Storgatan
möter Smedjegatan visas verken:

the ideal (v. 0.2) (installation, 2015)
av YURI PATTISON

Att använda landskap (installation, 2016–17)
av ANJA ÖRN, TOMAS ÖRN och
FANNY CARINASDOTTER

De två konstverken behandlar olika aspekter av
begreppet extraktion: metallutvinning i gruvan
Aitik och utvinning av digital valuta i en kinesisk
Bitcoin-gruva.

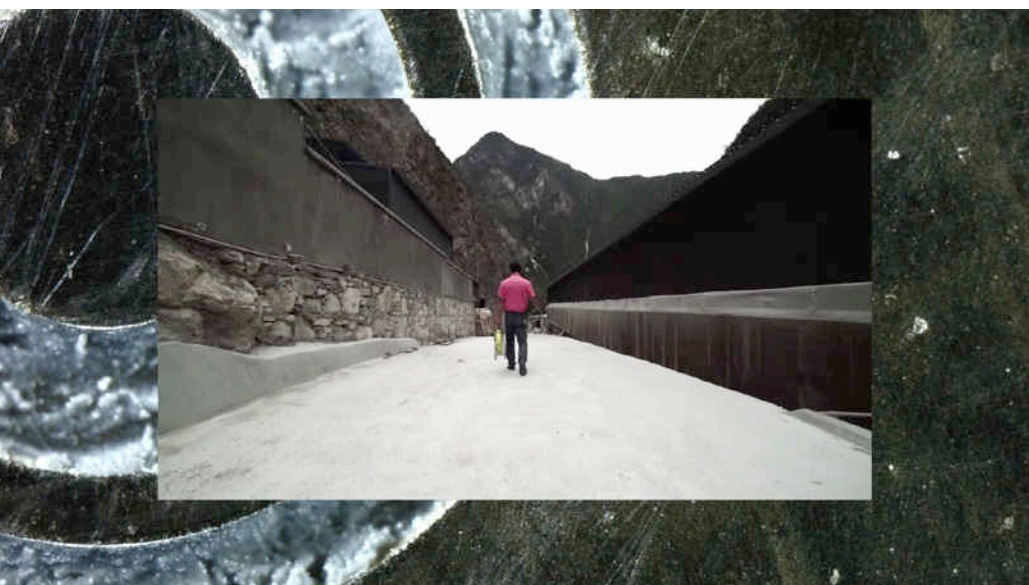
THE FOLLOWING WORKS are displayed in two
freight containers at the intersection of Storgatan
and Smedjegatan:

the ideal (v. 0.2) (installation, 2015)
by YURI PATTISON

Att använda landskap (installation, 2016–17)
by ANJA ÖRN, TOMAS ÖRN and
FANNY CARINASDOTTER

These two artworks approach different aspects of
the concept of extraction: the extraction of metal
from the Aitik copper mine, and the extraction of
digital currency in a Chinese Bitcoin mine.

Installationen *the ideal* (v. 0.2), av **YURI PATTISON**, visar hur utvinningen av Bitcoin är en fysisk och energikrävande process, trots att valutan är digital. Videon dokumenterar arbetet med att bygga upp en Bitcoin-gruva i Kangding, ett område som kännetecknas av kallt klimat, höga berg och tillgång på vattenkraft, inte helt olikt Norrbotten, och som just därför har blivit attraktivt för dataindustrin. Pattisons verk påminner oss om den fysiska verkligheten bakom informationssamhället, och att även virtuella handlingar får fysiska konsekvenser.

The installation *the ideal* (v. 0.2) by **YURI PATTISON** shows how the extraction of Bitcoins is a physical and energy-intensive process even though the currency is digital. The video documents the work of constructing a Bitcoin mine in Kangding, an area characterized by a cold climate, tall mountains, and access to hydroelectric power—not unlike Norrbotten—all of which are reasons it has become attractive to the data industry. Pattison's work reminds us of the physical reality behind the information age, and that virtual actions have physical consequences.

Att använda landskap, av **ANJA ÖRN**, **TOMAS ÖRN** och **FANNY CARINASDOTTER**, är en del av konstnärernas pågående undersökning av det öppna dagbrottet Aitik i Sakajärvi. Verket samlar röster som på olika sätt är kopplade till gruvan. Kunskap, känslor, ekonomi och natur möts och nöts mot varandra i det dramatiska landskapet. Rösterna är bland annat hämtade från intervjuer, nyhetsartiklar, Bolidens informationsmaterial och Sakajärvi-bornas brev till gruvbolaget. I stället för att följa en enda berättelse med bestämd utgång låter konstnärerna de många rösterna förbli motstridiga och mångbottnade.

Att använda landskap (Using Landscape) by **ANJA ÖRN**, **TOMAS ÖRN** and **FANNY CARINASDOTTER** is a part of the artists' ongoing investigation of the open-pit Aitik mine in Sakajärvi. The work collects voices connected to the mine in various ways. Knowledge, emotions, economics, and nature come together and push against each other in the dramatic landscape. The quotations are taken from interviews, news articles, informational films about Boliden, and the letters of Sakajärvi residents to the mining company, amongst other sources. Instead of following a single story with a definite ending, the artists allow the many voices to remain conflicting and multifaceted.

VETENSKAPENS HUS

COLOCATION,
TIME DISPLACEMENT
VIDEO [18:00] (2014)

YURI PATTISON

LÄNGD

18 minuter,
kontinuerlig loop

ADRESS

Storgatan 53

ÖPPETTIDER

Tisdag och lördag:
12.00–13.00

Fredag:
17.00–18.00

LENGTH

18 minutes,
continuous loop

ADDRESS

Storgatan 53

OPENING HOURS

Tuesday and Saturday:
12.00–13.00

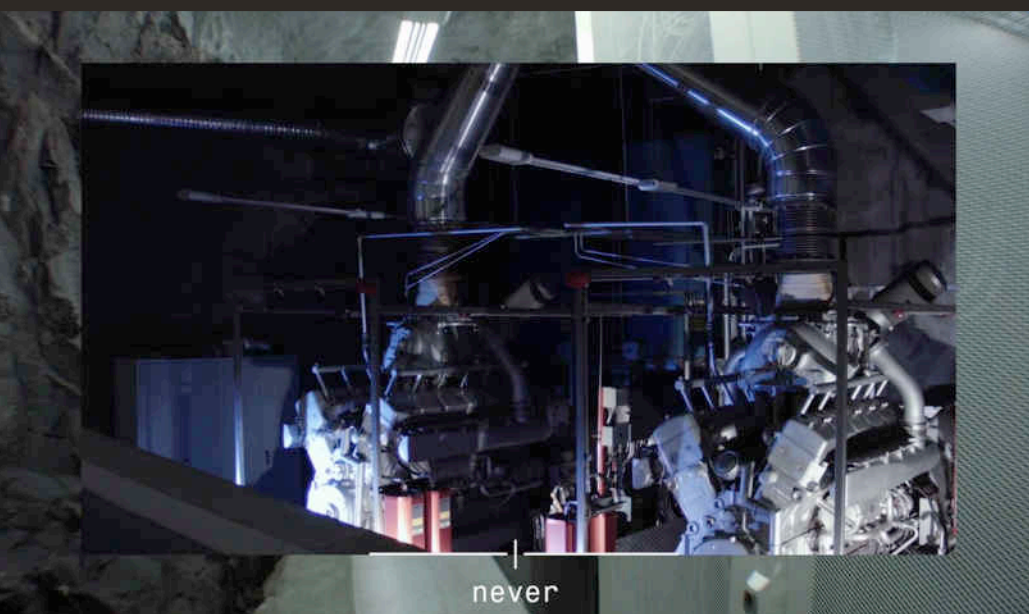
Friday:
17.00–18.00

DET GAMLA POSTHUSET, idag Vetenskapens Hus, uppfördes 1953. Posten hade, i och med industrialiseringen, utvecklats till en knutpunkt i det svenska samhället. På 50-talet ansågs Posten bara kunna expandera, något som speglas i byggnadens futuristiska arkitektur. Men i takt med digitaliseringen ändrade postväsendet karaktär, från betydande samhällsinstitution till att främst fungera som leverantör åt näthandeln. 2008 var förändringen ett faktum och postverksamheten i den vackra byggnaden på Storgatan upphörde för gott.

THE OLD POST OFFICE, now Vetenskapens Hus, was erected in 1953. Through the process of industrialization, the post office had become a hub in Swedish society. In the 1950s, the general perception was that the postal service could only be set for continuous expansion, a belief that is mirrored in the building's futurist architecture. But as the world went digital, the post office was demoted from significant social institution to delivery point for online shopping. By 2008, this shift had become fact and the post office in the beautiful building on Storgatan closed for good.

YURI PATTISONS video *colocation, time displacement* är inspelad på datacentret Bahnhof i Stockholm, inhyst i ett före detta skyddsrum avsett för statliga myndigheters hemliga strategiska arbete under krigstid, och utrustat för en potentiell kärnvapenattack. Pattisons kameraåkningar genom den folktomma serverhallen åtföljs av en chatlogg från Internets barndom. I den framträder en person som hävdar att han rest tillbaka till nuet från framtiden för att försöka ändra historiens gång. I mötet mellan det gamla posthusets arkitektur och Pattisons bilder av dagens digitala infrastruktur läggs två epokers estetik över varandra och digitaliseringens genomgripande samhällsförändring gestaltas. Samtidigt påminner chatloggen om en era då Internet ansågs kunna möjliggöra ett helt nytt samhälle, präglad av ett fritt flöde av information. I dag ser verkligheten annorlunda ut: Internet domineras av Google, Facebook och Twitter, och de spår vi dagligen lämnar efter oss på nätet utvinns och säljs vidare i vinstdrivande syfte.

YURI PATTISON'S video *colocation, time displacement* was recorded at the Bahnhof data center in Stockholm, located inside a former bunker meant to be used for secret strategic planning by governmental agencies in case of war, and prepared to withstand a nuclear attack. Pattison's tracking shots through the empty server halls are accompanied by a chat log from the early days of the internet. In it, a person appears, claiming he has traveled from the future to try to change the course of history. In the convergence of the architecture of the old post office and Pattison's images of today's digital infrastructure, the aesthetics of two epochs are superimposed and the profound social change of digitalization is represented. At the same time, the chat log reminds us of an era when the internet was considered a way to make a new society possible, one characterized by a free flow of information. Today, reality looks different: The internet is dominated by Google, Facebook, and Twitter, and the online traces we leave after us on a daily basis are mined and sold for profit.

PONTUSBADET

MORMORS HÄNDER

BILDVÄV/TEXTILE (1982)

MORMOR TVÄTTAR MAMMA TITTAR PÅ

BILDVÄV/TEXTILE (1982)

VATTENFALLS TAVLA

BILDVÄV/TEXTILE (1985)

EVA STINA SANDLING

MY PICTURES OF YOU

HD VIDEO WITH SOUND [22:40] (2017)

LISA TAN

ÖPPETTIDER

Visningstiderna följer
badets öppettider

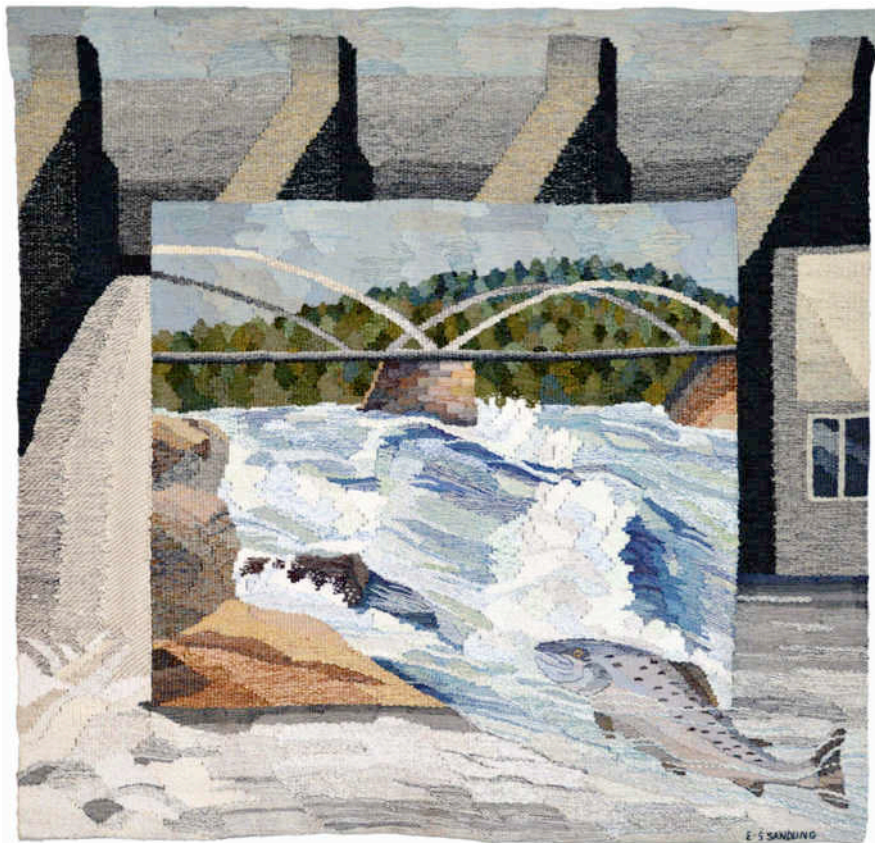
OPENING HOURS

Viewing times are the open
hours of the bathhouse

UNDER DECENNIERNA EFTER KRIGET byggdes ett stort antal varmbadhus runt om i landet. Pontusbadet uppfördes 1957 och var då ett av Sveriges modernaste. Efterkrigstidens energikrävande industrier och välfärdsbyggande möjliggjordes till stor del av utbyggnaden av vattenkraften. Denna storskaliga elproduktion är lika avgörande för lönsamheten hos dagens serverhallar som den är för gruvnäringen. På Pontusbadet visas konstverk av EVA STINA SANDLING och LISA TAN som på olika sätt utgår från tankar om vatten. Deras personliga reflektioner framhäver vattnet som livgivande element – på jorden liksom i andra delar av universum.

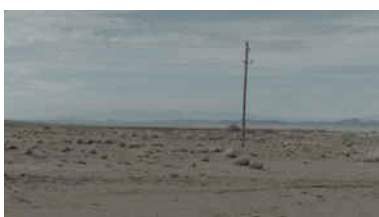
IN THE DECADES AFTER THE WAR, a large number of indoor public baths were built around the country. Pontusbadet was constructed in 1957 and was one of Sweden's most modern bathhouses of its time. The energy-intensive industries and welfare society that developed in the post-war period were made possible largely because of advancements in hydro-electric power. This large-scale energy production is just as crucial for the profitability of today's server halls as they are for the mining industry. At Pontusbadet, the artworks by EVA STINA SANDLING and LISA TAN take water as a starting point, though in different ways. Their personal reflections emphasize water as a life-giving element—on Earth as well as in other parts of the universe.

Väven *Vattenfalls Tavla*, av **EVA STINA SANDLING**, visar Porsi kraftstation i Vuollerim som började byggas samma år som Pontusbadet öppnade. De andra vävarna skildrar älven längre tillbaka i tiden, innan kraftverken, då den var en del av det dagliga livet. Tillsammans visar de samhällets förändrade relation till älven, från besjälad livsådra till infrastruktur för industriell produktion.

The textile *Vattenfalls Tavla* by **EVA STINA SANDLING** shows the Porsi power station in Vuollerim on which construction began in the same year as Pontusbadet opened. The other textiles depict the river further back in time, before the power station, when it was a part of daily life. Taken together, they show society's changed relationship to the river, from an ensouled lifeline to infrastructure for industrial production.

LISA TAN spekulerar i hur bilder från Mars kan tänkas vara Jordens dödsmask, fångade miljarder år från idag, men bevitnade i nuet. Hon utforskar fotografier tagna från NASA-expeditioner, i vilka Mars topografi känns bekant: uttorkade sjöbottnar, böljande sanddynor, och en horisont som skulle kunna vara vår egen. Medan TAN jämför och blandar samman Jorden och Mars provar hon sina poetiska spekulationer på den vetenskapsman som ansvarar för tekniken för att mäta vatten, jord och atmosfär på Mars-expeditionerna. Videons ljudspår kommer från en bilresa som konstnären gjorde för att filma det ökenlandskap i sydvästra USA där hon själv växte upp. Videons bilder analyseras i relation till Roland Barthes *Camera Lucida*, en inflytelserik text om fotografi centrerad kring en bild av författarens bortgångna mor som barn. Trots videons nedstämda poesi, förvandlar den sin egen pessimism till ett bekräftande kärleksbrev till jorden.

In her video, LISA TAN speculates how the images from Mars might be a death mask of Earth, captured billions of years from now, yet witnessed in the present. She examines the photographs taken from NASA's expeditions, in which the topography of Mars seems familiar: dry lake beds, undulating sand dunes, and a horizon that could be our own. While comparing and confusing Earth and Mars, she tests her poetic speculations on a scientist who is responsible for the instruments gauging water, soil and atmosphere on the Mars expeditions. The soundtrack is taken from a road trip that the artist made to film the desert landscape of the American southwest, where she was raised. While the video's images are analyzed in relationship to Roland Barthes' *Camera Lucida*, a seminal text on photography that pivots around an image of the author's deceased mother as a child. Amidst the video's bleak poetics, it transforms its own pessimism into an affirmative love letter to Earth.

MJÖLKUDDS- BERGET

THE BLOOD OF STARS
PLATSSPECIFIK / SITE-SPECIFIC
INSTALLATION (2017)

RAQS MEDIA COLLECTIVE

ADDRESS

Torpslingan 36

ÖPPETTIDER

Måndag–fredag:
16.00–19.00

Lördag:
12.00–16.00

ADDRESS

Torpslingan 36

OPENING HOURS

Monday–Friday:
16.00–19.00

Saturday:
12.00–16.00

FÖRSVARSANLÄGGNINGEN DJUPT INNE i Mjölkuddsberget stod, precis som utställningens andra visningsplatser, färdig på 1950-talet. Bergrummet är dock motsatsen till de övriga byggnadernas ljusfyllda och framtidsoptimistiska arkitektur. Precis som Posthuset var Mjölkuddsberget en kommunikationscentral, fast med uppgift att verka utom synhåll i krigstid. Anläggningen skulle även skydda malmhamnen i Luleå, dit fästningen Bodens kanoner inte kunde nå. Efter kalla krigets slut bantades det svenska försvaret och berget togs ur Försvarsmaktens organisation. Delar av den gamla kommunikations- och beredskapsutrustningen står dock kvar inne i det nu spöklika berget – en påminnelse om en tid av intensiva förberedelser inför ett krig som lyckligtvis aldrig kom.

THE DEFENSE FACILITY DEEP INSIDE Mjölkuddsberget was completed in the 1950s, just like the other exhibition venues. The space inside the mountain is, however, the opposite of their light-filled, optimistic architecture. Like the former post office Vetenskapens Hus, Mjölkuddsberget was a center of communication, but with the charge of working out of sight and underground in times of war. The facilities were also meant to protect the iron ore ports in Luleå, where the cannons of the Boden fortress couldn't reach. After the end of the Cold War, the Swedish defense forces were reduced, and the mountain was decommissioned and is no longer owned by the Swedish military. Some of the old communication and readiness equipment remains, however, inside the now-ghostlike mountain—a reminder of a time of intensive preparations before a war that fortunately never came to pass.

I den platsspecifika installationen *The Blood of Stars* inne i Mjölkuddsberget fångar **RAQS MEDIA COLLECTIVE** stjärnljus i en döende rens öga, smyglyssnar till extraktionens logik inuti en järngruva och utforskar tunnelsystemet i en underjordisk försvarsanläggning som hållits varm i väntan på en nukleär vinter.

Installationen består av ljus, ljud, video, samt föremål och filmer som konstnärerna träffat på under arbetets gång,

In *The Blood of Stars*, a site specific installation located inside Mjölkuddsberget, **RAQS MEDIA COLLECTIVE** catch starlight in a dying reindeer's eye, eavesdrop on the logic of extraction inside an iron mine and explore the tunnels of an abandoned subterranean military facility kept warm in preparation for a nuclear winter.

The installation uses light, sound, found footage and

och en stram, poetisk text. Konstverket inbjuder publiken till att fundera över relationen mellan närvaron av järn, en rest från universums födelse, slumrandes djupt nere i jorden och dess resa genom blodkärlen hos varmblodiga däggdjur. Samtidigt så uppmärksammas relationen mellan gruvdrift, militarism och fysiska förändringar av det norrbottniska landskapet.

objects, video and a sparse, poetic text. The work invites its public to think about the relation between the presence of iron, a residue from the formation of the universe, sleeping deep inside the earth, and its course through the veins of warm blooded mammals. Meanwhile, it also registers the relationships between mining, militarism and the physical changes that mark the landscape of Norrbotten.

EXTRAKTION

— UR JORDEN,
I RYMDEN
OCH
INIFRÅN
DEN MÄNSKLIGA
KROPPEN

EXTRACTION

— FROM THE EARTH,
IN OUTER SPACE,
AND
FROM WITHIN
THE HUMAN BODY

Extraktion är en företeelse vi oftast associerar med utvinning av naturresurser, som gruvdrift. Men i den digitala tidsåldern har begreppet utökats till att inkludera helt andra fenomen, som stor-skalig dataanalys och digitala valutor, liksom kommersialiseringen av känslor och relationer genom sociala medier. Utställningen *Brytningstider – Extrakt ur en framtida historia* sammanför konstverk under temat "extraktion" med Luleå stad för att genom möten mellan konsten och staden spegla denna samhällsförändring.

STATENS KONSTRÅD HAR I SERIEN *Industrisamhälle i förändring* sedan 2014 bjudit in konstnärer, i olika delar av Sverige, att gestalta övergången från industrisamhället till den postindustriella eran. Den avslutande delen av serien är utställningen *Brytningstider – Extrakt ur en framtida historia* som genomförs på olika platser i Luleå under november 2017.

Det senaste decenniet har Luleå genomgått en identitetsomvandling, från stålstad till högteknologisk knutpunkt. Att Facebook valde att förlägga sina servrar till staden har bidragit till den utvecklingen, liksom spetskompetensen på Luleå Tekniska Universitet. I Kiruna letar gruvbolaget LKAB och rymdbasen Esrange sig allt längre bort i varsin riktning: djupt ner mot jordens kärna och allt längre ut i universums mörker. Och utanför Boden går utvinningen av digital valuta på högvarv i en av Europas största Bitcoin-gruvor.

För utställningen *Brytningstider* har Statens konstråd bjudit in

We most often associate the phenomenon of extraction with the exploitation of natural resources, as in mining operations. But in the digital age, the concept has expanded to also include completely different phenomena, such as large-scale data analysis and digital currencies, and the commodification of emotions and relationships through social media. The exhibition *Extracts from a Future History* brings together artworks on the theme of "extraction" and the city of Luleå in an attempt at mirroring this societal change.

SINCE 2014, PUBLIC ART AGENCY SWEDEN has invited artists to represent the transition from industrial society to postindustrial era, presenting exhibitions in different areas of Sweden through the series *Industrial Society in Transition*. The final segment of the series is the exhibition *Extracts from a Future History*, taking place at several sites around Luleå in November 2017.

Over the last decade, Luleå has experienced an identity shift from a city dominated by steel production to a global, high-tech hub. Contributing to this development is the decision by Facebook to place its European servers in the city, not to mention the excellence of Luleå University of Technology. Further inland, in Kiruna, mining company LKAB and space center Esrange continue to advance in their respective directions: deep down toward the center of the earth, and further out into the darkness of the universe. And outside the city of Boden, digital

konstnärerna Raqs Media Collective, Lisa Tan, samt Anja Örn, Tomas Örn och Fanny Carinasdotter för att göra nya konstverk utifrån Luleås och Norrbottens kopplingar till extraktion. Vi lånar även in färdiga konstverk, av Yuri Pattison och Eva Stina Sandling, som berör samma tema.

Idén till utställningens tematik kom till under ett besök på Datavägen i Luleå, med Facebooks serverhallar på ena sidan gatan och gruvbolaget Northlands kontor på den andra. Min upplevelse av det fysiska mötet mellan gruv- och dataindustrin synliggjorde samband dem emellan som tidigare inte varit tydliga för mig. Ambitionen med utställningen är att iscensätta möten mellan Luleå stad och konstnärernas verk som på ett liknande sätt kan väcka tankar om hur samhället och dess relation till de industriella processer som i hög grad definierar Sveriges ekonomi förändrats från 1950-talet till idag. Utställningens centrala metafor av en utveckling från järnmalm till data är tänkt som en inledande bild, vilken konstnärernas verk på olika sätt komplicerar och expanderar.

På Datavägen sjunger högspänningsledningarna av elektricitet från vattenkraftverken i Messaure och Porsi, en gång i tiden byggda för den tunga industrin och nu en av huvudorsakerna till att de energikrävande dataföretagen väljer att etablera sig just i Norrbotten. Bakom Facebooks ogenomträngliga fasad brusar samtidigt världens största sociala nätverk. Den språkliga kopplingen mellan "mining" (engelska för gruvbrytning) och "data mining" (utvinning av information ur stora mängder data) blir här alldeles självklar: dessa industrier är båda del av

currency is being extracted at top speed in one of Europe's largest Bitcoin mining operations.

For the exhibition *Extracts from a Future History*, Public Art Agency Sweden has invited artists Raqs Media Collective, Lisa Tan, and Anja Örn, Tomas Örn and Fanny Carinasdotter to create new artworks taking the city of Luleå and the region of Norrbotten's relationship to extraction as their starting point. The exhibition also includes existing artworks by Yuri Pattison and Eva Stina Sandling related to the same theme.

The idea for the theme of the exhibition arose during a visit to Datavägen (Data Road) in Luleå, with Facebook's server halls on one side of the street and the offices of Northland mining company on the other. My experience of the physical convergence of the mining and data industries made visible the many links between them that had not previously been obvious to me. The goal of the exhibition is to stage meetings between the city of Luleå and the artists' works, which similarly can inspire thoughts about how society and its relationships to the industrial processes that largely define Sweden's economy have changed from the 1950s to today. The exhibition's central metaphor of the shift from iron ore to data is conceived as an introductory idea for the artists to problematize and expand upon in various ways through their artworks.

On Datavägen, high-voltage conductors sing with electricity from the hydroelectric power plants in Messaure and Porsi, initially

utvinningens logik. Algoritmerna som styr dagens dataflöden spelar samma roll som svartkrutet i de gamla järnmalmshuvudorna. Kopplingen är inte bara språklig, utan också mycket konkret: jordartsmetaller är vitala för hårdvaran i datorer och mobiltelefoner, som efter bygatan och arbetsplatsen blivit en ny infrastruktur för våra känsloliv. Men bör vi fråga oss om det även finns andra likheter mellan utvinningen av jordens sinande naturresurser och exploateringen av människans sociala och känslomässiga förmågor? Är känslor måhända också en begränsad resurs, precis som fossila bränslen?

FRÅN 1600-TALET OCH FRAMÅT har Norrbottens malmfält försett världen med metaller som spelat en avgörande roll för världsekonomin. Många koloniala relationer har byggts med järnmalm från norr: mellan svenska staten och den samiska befolkningen liksom mellan europeiska stormakter och deras avlägsna besittningar. Samtidens former för global exploatering ser delvis annorlunda ut. Idag pågår utvinningen och omvandlingen av gemensamma resurser till kapital inte bara på världens olje- och malmfält, utan även hemma framför datorn. För företag som Facebook och Google är de personliga data som vi, deras flera miljarder dagliga besökare, lämnar efter oss på deras webbplatser lika värdefulla som de 75 000 ton järnmalm LKAB hämtar ur Kiirunavaara per dygn.

Forskning visar dessutom att vår interaktion med ny teknologi i längden inte bara förändrar vårt beteende, utan även omformar våra

constructed for heavy industry and now one of the main reasons energy-intensive data companies have chosen to establish themselves in Norrbotten. At the same time, the world's largest social network is humming behind Facebook's impermeable façade. The linguistic connection between "mining" and "data mining" (extracting information from large quantities of data) becomes clearly revealed here: these industries both contribute the logic of extractivism. The algorithms that drive today's flow of data play the same role as gunpowder once did in the old iron mines. The connection is not only linguistic, but also concrete: rare-earth metals are essential for computer hardware and mobile phones, which like the village street and the workplace have become a new infrastructure for our social and emotional lives. But should we also ask ourselves if there are other similarities between the extraction of Earth's decreasing natural resources and the exploitation of humankind's social and emotional abilities? Perhaps emotions should also be understood as a limited resource, just like fossil fuels?

FROM THE 1600S ONWARD, the ore fields of Norrbotten have provided the world with metals that played a decisive role for the world economy. Many colonial relationships have been built on iron ore from the North: between the Swedish State and the Sami people, as well as between the great powers of Europe and their conquered territories in other parts of the world. Contemporary forms of global exploitation look somewhat different. Today, the exploitation and transformation of

hjärnor. Liksom gruvdrift urholkar berggrunden och omdirigerar grundvattensflöden, omformas våra hjärnor och tankebanor fysiskt av den infrastruktur vi dagligen interagerar med. Kanske bör den lavinartade användningen av sociala medier, kommersialiseringen av personlig information och algoritmernas tendens att styra vår uppmärksamhet därför liknas vid en ny form av kolonialism som inte bara exploaterar utan även invaderar och förändrar våra sätt att tänka och känna?

Genom att installera konstnärernas samtida verk i några av Luleås klassiska 50-talsbyggnader hoppas jag iscensätta tankeväckande dubbel exponeringar av olika skikt av tid, material och sätt att se på världen. Kanske kan konstverkens möte med stadsrummet få oss att se det dagliga livet och den plats i historien där vi just nu befinner oss ur andra synvinklar – precis som mötet med gruvindustrin, vattenkraften och serverhallarna på Datavägen i Luleå gjorde för mig.

common resources into capital happens not only on oil and ore fields, but also at home in front of the computer. For companies like Facebook and Google, the personal data that we, their many billion daily visitors, leave behind on their websites are just as valuable as the 75,000 tons of iron ore that LKAB extracts from Kiirunavaara mountain every day.

Furthermore, research shows that our interaction with new technology will not only change our behavior in the long run—it will also reshape our brains. Just as mining weakens the bedrock and redirects the flow of groundwater, our brains and thought patterns are physically reshaped by the infrastructure we interact with on a daily basis. Maybe the explosive use of social media, the commodification of personal information, and the tendency of algorithms to drive our attention should therefore be compared to a new form of colonialism that doesn't only exploit but also invades and changes our ways of thinking and feeling?

By installing the artists' contemporary works in some of Luleå's classic 1950s buildings, I hope to stage thought-provoking double exposures of different layers of time, materials, and ways of seeing the world. Maybe the meetings between the artworks and the cityscape can help us see daily life and our present moment in history from different perspectives—just as the convergence of the mining industry, hydroelectric power, and server halls on Datavägen in Luleå did for me.

INTERVJUER

Frågor till konstnärerna om deras verk och
tankarna bakom dem.

INTERVIEWS

Questions to the artists about their works and
the thoughts behind them.

EVA STINA SANDLING

Varför är det viktigt för dig att arbeta både konstnärligt och politiskt med frågor om hur den industriella utvecklingen påverkar miljön?

Skogarna, bergen och vattendragen är mina närmsta vänner. Deras röster är svaga. Jag måste lyssna, och berättar om det som sker runt omkring mig på mitt sätt. Naturen har inga egna rättigheter att hänvisa till när någonting är på väg att gå galet. Industriell utveckling och speciellt tillväxthysterin påverkar och tär hårt på miljön och jordklotet.

Kommer du ihåg hur livet förändrades runt älven när Porsi kraftstation byggdes i slutet av 50-talet?

Älvens förändringar drabbade oss synligt och även i ett mer svår-gripbart inre. De vuxna engagerade sig och var ofta oroliga. Boställen och kära platser dränktes, forsen tystnade och laxfisket tog slut. En tyst, underlig sorg bredde ut sig i landskapet. Lokalbefolkningen, som värnade älven, betraktades nog som bromsklossar inför allt nytt som utlovades.

YURI PATTISON

Vad tycker du är mest tankeväckande med hur dagens digitala kulturer och ekonomier påverkar våra vardagsliv?

Globalt sett befinner vi oss vid en brytpunkt där den globala ekonomin, och inte minst kulturen,

EVA STINA SANDLING

Why is it important for you to work both artistically and politically with questions about how industrial development impacts the environment?

The forests, the mountains, and the waterways are my closest friends. Their voices are so faint. I have to listen and tell about what's happening around me in my own way. Nature has no rights of its own to refer to when something is about to go wrong. Industrial development, particularly this hysteria around economic growth, affect and take a serious toll on the environment and the earth in general.

Do you remember how life around the river changed when the Porsi power station was built in the late 1950s?

The river's changes affected us visibly, but also in a more elusive inner realm. The adults got involved and were often worried. Residences and beloved places were drowned, the rapids fell silent, and salmon fishing came to an end. A strange, quiet sorrow spread across the landscape. The local residents who defended the river were probably seen as obstacles to all the new things that were promised.

YURI PATTISON

What do you find most thought-provoking about

skapas och drivs av nätverksteknologin. Vi kan se hur mobila enheter börjar användas även på de mest avlägsna platser, och hur kryptovalutor tar över den amerikanska dollarns roll som reservvaluta för handelstransaktioner.

Vad intresserade dig speciellt med de två platser du valt för dina arbeten, datacentret Bahnhof i Stockholm och Bitcoin-gruvan i Kangding?

Båda platserna visar på den stora och mycket fysiska påverkan industrier kopplade till internet har. Bahnhof's historia är intressant, de har sina rötter inom politiska hackernätverk i en tidig internetålder. Men utformningen av deras lokaler liknar mer en teaterscenografi, där arkitekturen

på ett lekfullt sätt refererar till en paranoid kalla kriget-estetik känd från filmer som den post-apokalyptiska science-fiction-trillern *Silent Running*. Formspråket återfinns även i företagets marknadsföring som en visuell påminnelse om den oro och fruktan som förknippas med de geopolitiska förändringar som nätet förorsakar. HaoBTCs Bitcoin-anläggning är istället en helt nyttoinriktad arbetsplats med ett enda syfte: att framställa den digitala valutan så billigt som möjligt.

RAQS MEDIA COLLECTIVE

Varför valde ni järn som utgångspunkt för ert verk inne i Mjölkuddsberget?

today's digital cultures and economies and how they impact our daily lives?

Globally we're at a tipping point where the core of the global economy and predominant culture is driven and created via networked technology. Through mobile devices we are seeing these technologies being adopted in the remotest regions and cryptocurrencies are usurping the US Dollar as the secondary unofficial currency for trade in many locations.

What interested you in particular about the two sites we see represented in your work, the data centre Bahnhof in Stockholm, and the Bitcoin mine in Kangding?

Both sites show the very physical and excessive impact of the industries related to the Internet. The history of Bahnhof is interesting as it very much has its roots in the political and hacker communities of the early web. But the design of their premises is more akin to a theatrical stage set, where the architects playfully reference a paranoid cold war aesthetic familiar from films such as the post-apocalyptic sci-fi *Silent Running*. The design is also used in the company's marketing as a visual pun on the concerns and fears related to shifting geopolitics caused by the web. HaoBTC's bitcoin facility is a completely utilitarian space with one purpose—to generate digital currency as cheaply as possible.

Järnet brusar i vårt blod, och slumrar i jordens ådror tills det väcks. Järngruvor får städer att gå i sömnen, förändrar flodernas lopp och de tiotusenåriga gamla stigar som renarna och deras mänskliga följeslagare gått. Vår kompass pekar stadigt norrut, mot Kirunas gruva. Våra magnetfält har fått samma riktning, och sedan dess har järnet funnits i våra tankar.

Ni kallar er installationen "vandrande biograf". Vad menar ni med det?

Vårt verk i Mjölkuddsbergets grottsystem är en sammanställning av situationer där var och en är en sorts iscensättning. Men upplevelsen blir fullständig först när du rör dig från en scen till nästa. För att göra det går du

genom grottna. På en biograf uppfordas du att sitta still – en vandrande biograf tar dig med på promenad.

**ANJA ÖRN, TOMAS ÖRN,
FANNY CARINASDOTTER**

**Varför började ni arbeta
konstnärligt i relation till
Aitikgruvan?**

Vi har alla tre intresserat oss för hur vi människor nyttjar och utnyttjar vår miljö och hur vi genom detta förändrar landskapen. Gruvdiskussionen är ständigt närvarande för oss boende i Norr- och Västerbotten och gruvorna är ett tydligt exempel på hur vårt sätt att leva skapar fysiska sår i naturen samtidigt som gruvan är orsaken till vissa städers existens

**ANJA ÖRN, TOMAS ÖRN,
FANNY CARINASDOTTER**

**Why did you begin artistic
work related to the Aitik-
mine?**

All three of us have been interested in how we humans use and abuse our environment, and how through this, we change landscapes. The mining issue is constantly present for those of us who live in Norrbotten and Västerbotten, and the mines are a clear example of how our way of life creates physical wounds in nature at the same time as the mine is the reason some cities exist and continue to flourish. Aitik is Sweden's largest open-pit mine, expanding at the cost of large natural spaces and surrounding communities—but in the media,

it ends up overshadowed by the mine in Kiruna and the relocation of the city.

**How can the way art depicts
a landscape be different from
the voices that come from the
media and politics?**

The nature of Norrland offers huge complexity. It has huge mountain ranges and national parks, but is also a place where the wealthy basic industries have long been both a condition for and a threat to both society and nature. Art has a unique ability to emphasize and investigate complex events and sensitive issues, and as artists, we maybe even have a responsibility to use this ability. We have no other agenda; we are free in both interpretation and communication.

och fortlevnad. Aitik är Sveriges största dagbrott, som expanderar på bekostnad av stora natur-områden och omkringliggande samhällen men som i media hamnar i skuggan av gruvan i Kiruna och flytten av staden.

Hur kan konstens sätt att skildra ett landskap skilja sig från de röster som hörs i media och i politiken?

Det finns en stor komplexitet i hela den norrländska naturen. Stora fjällmassiv och nationalparker, men också en plats där de rika basnäringarna sedan länge varit både en förutsättning och ett hot mot både samhällen och natur. Konsten har en unik förmåga att lyfta och titta på komplexa skeenden och känsliga frågor, och som konstnärer har

vi kanske till och med ett ansvar att använda oss av den möjligheten. Vi har ingen annan agenda, vi står fria både i tolkningen och i förmedlingen. Konstens uttryck tillåter en poesi som kan öppna för betraktaren att själv bilda sig uppfattningar och förståelser. Vi behöver inte berätta sanningen, men hoppas kunna förmedla en känslomässig förståelse av platserna och det som händer där.

LISA TAN

Vilken roll spelar teknologi i dina verk?

Precis som alla andra försöker jag att hantera hur all teknologi som är ny för sin tid, från morots-skalaren till e-posten, både

Artistic expression allows a poetry that can make the viewer open to forming their own perceptions and understandings. We don't have to tell the truth, but we hope to be able to mediate an emotional understanding of these places and what is happening there.

RAQS MEDIA COLLECTIVE

Why did you chose iron as the starting point for your work at Mjölkuddsberget?

Iron hums in our blood, and sleeps in the veins of the earth until it is woken up. Iron mines make cities sleepwalk, change the course of rivers, and the ten-thousand year old paths

of reindeer and their human companions. Our compass steadily points north, to the Kiruna mines. Our magnets are aligned, and since then we've had iron on our minds.

You call your installation a "walking cinema". What do you mean by that?

Our work in the Mjölkuddsberget cavern system is a constellation of situations and each is like a set scene, a mise-en-scène. The experience however is not complete until you get from one moment to another. To do this, you walk, you take the caves in your stride. Cinema asks you to sit still. A walking cinema takes you out on a stroll.

utlovar framsteg samtidigt som de betyder slutet för ett visst levnadssätt.

Jag flyttade till Sverige från USA 2011, och denna rumsliga förflyttning sammanföll med tidpunkten när jag började använda en smartphone, en apparat som är gjord för att minska avstånd. Frågorna jag ställer i mina verk har uppstått ur speciell känsla av förlust, och i sökandet efter ett uttryck för den känslan i vår teknologiska tidsålder.

Dina filmer utforskar ofta relationen mellan känsla och kunskap, mellan bild och fysisk verklighet. Hur yttrar sig detta i verket du gör i Luleå?

Mitt verk baseras på känslorna

jag har inför bilder tagna av ytan på planeten Mars. Jag förbinder bilderna – som påminner mig om jordens öknar – med vad Roland Barthes skriver om fotografi i boken *Camera Lucida*. Barthes skrev boken efter det att hans mor gått bort, och texten utgår från en bild av den döda modern som barn.

Bilderna från Mars är resultatet av komplex mänsklig kunskap, en kunskap som hänger ihop med en önskan att kolonisera andra planeter och med det faktum att Jorden går under som en följd av fossilkapitalismen och utvinningen av naturresurserna. Jag utforskar detta genom att begrunda idén om Jorden som moder, och Mars som en döds-mask av vår egen planet, miljoner år in i framtiden, fast sedd idag.

LISA TAN

What role does technology play in your work?

Like all of us, I'm negotiating the way any new technology of its time, be it a carrot peeler or email, speaks to some notion of advancement while at the same time puts an end to a certain way of life.

I moved to Sweden from the States in 2011, and this spatial displacement coincides with the time in which I've been using a smartphone, a device meant to close distances. Questions in my work have arisen out of feeling a certain kind of loss and in searching for an adequate expression for that loss in this technological moment.

Your films often explore the relationships between feeling and knowledge, and between image and material reality. How is this manifest in the work for Luleå?

My work is based on the feelings I have about images taken from the surface of Mars. I connect these images, which remind me of the Earth's deserts, to Roland Barthes's writing on photography, which revolves around a photograph of his deceased mother as a child.

I explore these feelings while pondering how the images of Mars exist as a result of complex human knowledge—knowledge that's also tied to the desire to colonize beyond our planet, and to an Earth that is breaking under the effects of fossil capitalism and the extraction of resources.

BIOGRAFIER

I sitt konstnärskap utforskar **FANNY CARINASDOTTER** de mellanrum som uppstår när människan gör intrång i landskapet och de spår vi lämnar efter oss. Hon arbetar med en dokumentär känsla i fotografi som hon kombinerar med intervjuer och arkivmaterial. Fanny Carinasdotter har medverkat i flera utställningar i Sverige och internationellt. Hon är född 1978 och bor i Umeå.

TOMAS ÖRN intresserar sig för hur maktordningen över det offentliga rummet skapas, hur det utmanas av subkulturer och medborgarprotester. Han arbetar med betydelsen av platser ur ett kulturhistoriskt och konstnärligt perspektiv. Tomas Örn har en bakgrund som bebyggelseantikvarie, han föreläser om graffiti och är doktorand på Luleå tekniska universitet. Han är född 1976 och bor i Luleå.

ANJA ÖRN intresserar sig för platserns olika grad av offentlighet. Genom skulpturala former gör hon ingrepp i naturen och utmanar gränsen mellan industri och landskap. Anja Örn startade upp och driver Galleri Syster i Luleå och har medverkat i flera utställningar i Sverige och internationellt. Hon är född 1972 och bor i Luleå.

RAQS MEDIA COLLECTIVE arbetar tillsammans som konstnärer, curaterar utställningar, redigerar böcker och producerar filmer. De samarbetar gärna över gränserna med andra yrkesgrupper, allt från arkitekter och datorprogrammerare till författare och teaterdirektörer. Raqs Media Collective bildades 1992 i Delhi, Indien och består av

Jeebesh Bagchi (född 1965), Monica Narula (född 1969) och Shuddhabrata Sengupta (född 1968). Tillsammans har de ställt ut och medverkat i otaliga internationella sammanhang.

LISA TAN arbetar mestadels med video, fotografi och installation. Hon flätar samman litterära, historiska och personliga referenser för att undersöka de komplexa relationerna mellan språk, bild och upplevelse. Lisa Tan har medverkat i ett flertal internationella utställningar. Hon är född 1973 i New York och bor i Stockholm.

YURI PATTISON arbetar främst med digital media, video och skulptur. Den nya teknologins närvaro i vår samtid, som alltmer påverkar både hur och var vi lever och arbetar, är något han undersöker i sitt konstnärskap. Hur våra beteenden påverkas av teknologins utveckling, hur delande och transparens uttrycker sig på nätet, men även i den moderna arkitekturen och i våra arbetslandskap, är frågor som tar form i hans gestaltningar. Yuri Pattison har medverkat i en rad internationella sammanhang. Han är född 1986 och bor i London.

EVA STINA SANDLING använder sig av olika material och tekniker som ofta får möta varandra. Frågor om naturens utsatthet i relation till människans råvaruutvinning står i centrum, aktuella problemställningar i det lokala sträcker sig ofta till större globala sammanhang. Eva Stina Sandling har medverkat i utställningar i Sverige och internationellt. Hon är född 1950 och bor i Porsli.

BIOGRAPHIES

In her art, **FANNY CARINASDOTTER** investigates the spaces that arise when humans encroach upon the landscape and the traces we leave behind us. She works with a documentary approach in her photography, which she combines with interviews and archival materials. Fanny Carinasdotter has participated in multiple exhibitions in Sweden and internationally. She was born in 1978 and lives in Umeå.

TOMAS ÖRN is interested in how the hierarchy of power over public spaces is created, and how this is challenged by subcultures and civilian protests. He works with the meaning of place from a cultural-historical and artistic perspective. Tomas Örn has a background as an architectural conservationist; he gives presentations about graffiti and is a doctoral student at Luleå University of Technology. He was born in 1976 and lives in Luleå.

ANJA ÖRN is interested in the varying degrees of publicness of places. Using sculptural forms, she engages with nature and challenges the boundary between industry and landscape. Anja Örn established and runs Galleri Syster in Luleå and has participated in several exhibitions in Sweden and internationally.

RAQS MEDIA COLLECTIVE works together as artists, curating exhibitions, editing books, and producing films. They often collaborate across disciplinary boundaries with people from other fields, from architects and computer programmers to authors and theater directors. Raqs Media Collective was formed in 1992 in Delhi and consists of Jeebesh Bagchi

(born 1965), Monica Narula (born 1969), and Shuddhabrata Sengupta (born 1968). Together, they have exhibited and participated in countless international contexts.

LISA TAN works mostly with video, photography, and installations. She weaves together literary, historical, and personal references to explore the complex relationships between language, image, and experience. Lisa Tan has participated in several international exhibitions. She was born in 1973 in New York and lives in Stockholm.

YURI PATTISON works primarily with digital media, video, and sculpture. One theme investigated in his art is the presence of new technology in our contemporary age, which increasingly impacts both how and where we live and work. His practice deals with questions of how our behavior is affected by the development of technology, and how sharing and transparency are expressed online as well as in modern approaches to architecture and work environments. Yuri Pattison has participated in a series of international contexts. He was born in 1986 and lives in London.

EVA STINA SANDLING often combines different materials and techniques. Questions of nature's vulnerability in relation to humans' exploitation of resources stand at the center of her practice, as well as how current problems in local settings often reach toward larger global contexts. Eva Stina Sandling has participated in exhibitions in Sweden and internationally. She was born in 1950 and lives in Porsì.

STATENS KONSTRÅD utvecklar sammanhang där samtidskonst och offentliga rum möts. Vi producerar permanenta och tillfälliga konstprojekt i offentliga miljöer och engagerar konstnärer i stadsutvecklingsprojekt, samt sprider kunskap och erfarenheter vidare i Sverige och utomlands.

UTSTÄLLNINGEN genomförs i samarbete med Region Norrbotten, Luleå kommun, Pontusbadet, Vetenskapens Hus och Luleå konsthall.

Översättning från svenska till engelska: Dr. Suzanne Martin Cheadle
Fotograf *Vattenfalls Tavla*: Gunnar Fogelvik

© Statens konstråd, författare och bildrättighetsinnehavare

TACK	Katarina Pirak Sikku	Lena Ylipää
Daniel Ahlbäck	Maria Ragnarstam	Henrik Ågren
Åsa Bergman	Agneta Rehnberg	Arkivcentrum
Veronica Bergsten	Theodor Ringborg	Norrbotten
Simon Borén	Carlos Segovia	Galleri Syster
Åke Broström	Bengt-Åke Strand	Helga Maria
Ulf Bäckström	Katarina Sundelin	Klosterfelde
Jonas Dahlberg	Hans Sundvall	Jokkmokks kommun
Angelica Edin	Jenny Söderström	LKAB
Sara Edström	Rasmus Thord	Luleå tekniska
Angelica Ericsson	Kornelia Waller	universitet
Alva Höggren	Christina Wanhainen	Samljus
Marlene Josefsson	Kim West	Teknikens Hus
Mattias Kenttä	Jonas Westlund	Vattenfall AB
Jan-Erik Lundström	Helen Wiklund	Äldreboendet
Javier Martín-Torres	Wårell	Kaitumgården

PUBLIC ART AGENCY SWEDEN explores and develops the interaction between contemporary art and public spaces. Through site-specific art, temporary interventions, urban development projects as well as discussions and publications, we strive to contribute to the development of both contemporary art and public spaces.

THE EXHIBITION is produced in collaboration with: Region Norrbotten, Luleå kommun, Pontusbadet, Vetenskapens Hus och Luleå konsthall.

Translation from Swedish to English: Dr. Suzanne Martin Cheadle
Photo of *Vattenfalls Tavla*: Gunnar Fogelvik © Public Art Agency Sweden, the authors and copyright holders of each image.

THANK YOU	Katarina Pirak Sikku	Lena Ylipää
Daniel Ahlbäck	Maria Ragnarstam	Henrik Ågren
Åsa Bergman	Agneta Rehnberg	Arkivcentrum
Veronica Bergsten	Theodor Ringborg	Norrbotten
Simon Borén	Carlos Segovia	Galleri Syster
Åke Broström	Bengt-Åke Strand	Helga Maria
Ulf Bäckström	Katarina Sundelin	Klosterfelde
Jonas Dahlberg	Hans Sundvall	Jokkmokks kommun
Angelica Edin	Jenny Söderström	LKAB
Sara Edström	Rasmus Thord	Luleå tekniska
Angelica Ericsson	Kornelia Waller	universitet
Alva Höggren	Christina Wanhainen	Samljus
Marlene Josefsson	Kim West	Teknikens Hus
Mattias Kenttä	Jonas Westlund	Vattenfall AB
Jan-Erik Lundström	Helen Wiklund	Äldreboendet
Javier Martín-Torres	Wårell	Kaitumgården

MJÖLKUDDSBERGET

PONTUSBADET

Bastugatan

Timmermansgatan

Skeppsbrogatan

STORGATAN

**VETENSKAPENS
HUS**

Centralst.

Köpmangatan

Smedjegatan

Kungsgatan

Sandviksgatan

LULEÅ 15 NOV–3 DEC 2017

Statens konstråd